

Asia: VN/10847/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työttömyysturvaa ja julkisia työvoima- ja yrityspalveluja koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1) Lausuttavaa luonnoksen työttömyysturvalakia koskevista muutosesityksistä?

Kannatettavaa on, että esityksen mukaisesti työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa muutettaisiin siten, ettei säännöstä sovellettaisi palkkatuetussatyössä oleviin. Tällä hetkellä sääntely on epäloogista ja aiheuttaa mahdollisesti virheellistä soveltamista.

Työttömyysetuuteen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta koskevan sääntelyn otsikoiden muuttaminen selkiyttää soveltamiskäytäntöä ja on perusteltua. Tällä hetkellä asia aiheuttaa epäselvyyttä soveltamiskäytännössä.

2) Lausuttavaa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia koskevista muutosesityksistä?

Esitetyn mukaisesti kannatettavaa on, että työnhakijan velvollisuus antaa tietoja opintojen etenemisestä sanamuotoa laajennetaan niin, että opintojen etenemistä voidaan mahdollisesti seurata viranomaisen harkinnan mukaan muillakin kuin työnhakijan määrääjassa ilmoittamien tietojen perusteella. Asiakkaan edun kannalta on järkevää, että sanamuotoa laajennetaan niin, että viranomainen voi harkintansa mukaan käyttää joustavia ja tarkoituksenmukaisia toimintatapoja.

Työnhakuvelvollisuuden asettamatta jättämistä koskevat muutosesitykset ovat perusteltuja ja selkiyttävät sääntelyä. Työnhakuvelvollisuuden asettamiseen liittyvä harkinta on käytännössä hyvin vaihtelevaa, joten selkeä sääntely työnhakuvelvollisuuden asettamisen osalta olisi hyvin tärkeää asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta. Yhdenjaksoinen työnhakuvelvollisuus näyttäytyy asiakkaalle loogisena ja ymmärrettävänä. Sääntelyn selkiyttäminen ja tarkoituksenmukaistaminen on myös tarpeen siksi, että mitä selkeämmin ja johdonmukaisemmin työnhakuvelvollisuus asiakkaille näyttäytyy, sitä paremmin he ymmärtävät ja voivat toteuttaa velvollisuutensa työnhakijoina.

Asiakastietojen käsittelyä koskevia muutoksia pidetään kannatettavina.

3) Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki;

kohdennettu kysymys Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaikille työ- ja elinkeinotoimistoille:

Onko laissa säädettyä työttömän määritelmää tulkittu säännöksen sanamuodon mukaisesti vai esitysluonnoksessa oletuksena olevalla tavalla siten, että työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n perusteella sivutoimisesti opiskelevaa on pidetty työttömänä? Onko määritelmäsäännöksen muutokselle näkemyksenne mukaan tarpeen esittää takautuvaa soveltamista (kts. lain voimaantulo- ja siirtymäsäännös)?

-

4) Lausuttavaa työvoimapalveluiden järjestämistä annettua lakia koskevista muutoksista?

Pidetään kannatettavana esitettyjä työvoimapalveluiden järjestämistä annettua lakia koskevia muutoksia.

5) Lausuttavaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia koskevista muutoksista?

-

6) Lausuttavaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia koskevista muutoksista?

Pidetään kannatettava esitettyjä kuntakokeilulain muutoksia.

7) Työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettu laki; kohdennettu kysymys kokeilussa mukana oleville kunnille:

Onko laissa säädettyä työttömän määritelmää tulkittu säännöksen sanamuodon mukaisesti vai esitysluonnoksessa oletuksena olevalla tavalla siten, että työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n perusteella sivutoimisesti opiskelevaa on pidetty työttömänä? Onko määritelmäsäännöksen muutokselle näkemyksenne mukaan tarpeen esittää takautuvaa soveltamista (kts. lain voimaantulo- ja siirtymäsäännös)?

Säännöstä on tulkittu niin, että työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n perusteella sivutoimisesti opiskelevaa on pidetty julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain mukaan työttömänä. Selkeyden vuoksi määritelmäsäännöksen muutoksen takautuva soveltaminen on tarpeen.

8) Lausuttavaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua valtioneuvoston asetusta koskevista muutoksista?

Hallinnonalan sääntely ja toimivallan pirstaloituminen aiheuttaa soveltamiskäytännössä epäselvyyttä, joten on selvää, että Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistoon siirretään ajoittain myös virheellisesti työttömyysturva asioita käsiteltäväksi. Esitetty asetusmuutos on kannatettava, jotta asiakkaan työttömyysturva-asian käsittely ei aiheuttomasti viivästy viranomaisen toiminnan takia. Kannatettavaa, että myös kuntakokeilulakia muutetaan asetusmuutosta vastaavaksi, jotta Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistolla olisi toimivalta käsitellä myös kokeilukunnista virheellisesti

siirtyvät tapaukset. Selkeyden vuoksi kannatettavaa on, että velvollisuus lausunnon antamisesta säilyy kuitenkin sillä työ- ja elinkeinotoimistolla tai kokeilukunnalla, jonka asiakkaana työnhakija on.

Esitetyn mukaan laajennettu toimivalta lakkaisi 31.12.2024. Toivottavaa on, että esitetyn mukainen laajennettu toimivalta pysyisi toistaiseksi voimassa, eikä pelkästään 31.12.2024 saakka. Mikäli esitetyn mukainen laajennettu toimivalta on voimassa määräajan, pidämme tärkeänä, että muilla toimilla on pystytty varmistumaan siitä, ettei asiakkaan työttömyysturva-asioiden käsittely aiheettomasti viivästy toimivaltaan liittyvän sääntelyn takia.

9) Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettu valtioneuvoston asetus;

kohdennettu kysymys Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistolle:

Säännös, joka koskee Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston nykyistä laajempaa toimivaltaa antaa työvoimapolitiittisia lausuntoja toisen työ- ja elinkeinotoimiston asiakkaan työttömyysturva-oikeudesta olisi mahdollista saattaa voimaan muita muutoksia nopeammalla aikataululla. Pidätekö tätä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon, että vuorottelukorvaukseen liittyviä lausuntoja koskeva muutos tehtäisiin tässä tapauksessa asetukseen myöhemmin, ja kuntien asiakkaana olevia työnhakijoita koskeviin työvoimapolitiittisiin lausuntoihin liittyvän toimivallan laajentaminen edellyttää lain tasolla tehtävää muutosta?

-

10) Muuta lausuttavaa?

Kannatetaan yleisesti hallituksen esitystä lainsäädännön muuttamisesta. Kaikki esitetyt muutokset tarkentavat ja selkiyttävät lain soveltamista.

Saarijärvi Jaana
Oulun kaupunki - BusinessOulu Työllisyyspalvelut